

РЕШЕНИЕ

№ 669

гр. Б., 11.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – Б., ОСМИ СЪСТАВ, в публично заседание на шестнадесети ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Вера Коева

при участието на секретаря Илиана А.а
като разгледа докладваното от Вера Коева Гражданско дело №
20221200100510 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба от К. М. Д., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. „П.“, № 25, вх. Б, ет.3, обл. Б., действащ чрез законния си представител С. А. Т., ЕГН *****, с адрес : с. К., ул. „Я.С., № 3, обл. Б. , чрез пълномощник адв. Х. А. З., със съдебен адрес : гр. С., ул. „И.Д.“, № 7, ет. 2, ап. 5, с която срещу С. С. А., ЕГН *****, с адрес : с. Д.К., общ. П., обл. Б. и адрес: гр. П., ул. „А.В.“, № 3 е предявен осъдителен иск.

Иска се осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 200 000 /двеста хиляди/ лева, представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди в резултат на ПТП, изразяващи се претърпени емоционални, душевни страдания и неудобства, ведно със законната лихва за забава считано от датата на предявяване на исковата молба пред ОС - Б. до окончателно изплащане на застрахователното обезщетение, както и всички разноски по делото, включително адвокатско възнаграждение по чл. 38 ал. 1, т. 2 от ЗАдв.

Твърди се от ищеца, че на 22.06.2017 год. около 10,25 часа на ул. „Р.“ на изхода от гр. П. с посока с. П., мотоциклет марка „БМВ С****“ с рег. № Е **** КМ, управляван от М.М.Д.. извършва маневра изпреварване на колона от автомобили се блъска в лек автомобил марка „Н.Т.“, с рег. № Е **** МА, управляван от С. С. А., извършващ маневра завой на ляво към бензиностанция „Ф.“. Следствие на удара на място са починали водачът на мотоциклета М.М.Д.. и пътникът возещ зад него Б.В.А.. ВА. с ЕГН *****. Произшествието е посетено от служители на РУ - П., издаден е Констативен протокол за ПТП с пострадали лица, образувано досъдебно производство с № 407/2017 год.. Досъдебното производство е приключило с постановяване на обвинителен акт. Съдебното производство е на втора инстанция в Апелативен съд - С., като ВНОХД № 1332/2021 год. е обявено за решаване.

Посочва се, че К. М. Д. е син на починалия М.М.Д... Изтъква се, че

приживе М. Д. е полагал големи грижи в отглеждането на любимото и единствено дете. При настъпване на смъртта на баща му, К. М. Д. поради своето си малолетие не е бил в състояние да осъзнае и разбере настъпилата трагедия в неговото семейство. В процес на своето израстване К. М. Д. е започнал да съзнава и разбира отсъствието на своя баща. Започнал е да пита своята майка и близки за своя баща, къде е, кога ще се върне в къщи и кога ще го види. Независимо от огромните грижите, полагани от майка му и неговите близки роднини в неговото отглеждане и възпитаване, отсъствието на баща му ще окаже негативно влияние в неговото израстване възпитание и формирането като зрял човек.

Сочи се, че човешкият живот не може да бъде измерен в пари, но все пак на репарация подлежат всички претърпени от увредените лица вреди, включително неимуществените и обезщетението следва да е съотносимо с причинените болките и страданията.

Твърди се, че смъртта на М.М.Д. е пряка и непосредствена последица от причинените от процесното пътнотранспортно произшествие телесни увреждания. Посочва се, че при определяне на размера на обезщетението следва да се приложи принципа на справедливост заложен в чл. 52 от ЗЗД, като се вземат предвид горепосочените обстоятелства, които обуславят нанесените на доверителя ми неимуществени вреди. Причиняването на телесна повреда или смърт на участник в движението по пътищата е изключително неблагоприятно развитие при настъпване на ПТП и когато се определя размера на застрахователното обезщетение, същото трябва да се съобрази с размера на застрахователната сума - лимита на отговорност на застрахователя. Към момента предвидения в Кодекса на застраховането застрахователен лимит е 10 420 000 лева за събитие, при което е причинена телесна вреда или смърт, като повишаването му през последните години отговаря, както на повишаването на Европейския индекс на потребителските цени, така и на изменението на икономическата обстановка и стандарта на живот в нашата страна.

Твърди се, че лек автомобил марка „Н.Т.“, с рег. № Е **** МА, има валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“, с полица № BG/28/116003130630, с период на застрахователно покритие от 09.12.2017 год. до 08.12.2018 год. в ЗК „О.-К.Б.“, а водачът му С. С. А. попада в кръга от лица, чиято отговорност се покрива от горепосочената застрахователна полица.

Твърди се, че ищецът К. М. Д., като син на починалия М.М.Д. и попада в кръга на лицата, които имат право да получат обезщетение за претърпените от смъртта на М.М.Д. неимуществени вреди.

При поддържане на фактически твърдения в горната насока се обосновава правен интерес за ищеца предявяване на настоящата претенция за претърпените неимуществени вреди срещу застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ на виновния водач - „ЗК „О. - клон Б.“. През 2019 год. ЗК „О. - клон Б.“ прекратява своята дейност, с оглед започване на производство по принудителна съдебна ликвидация на кипърското застрахователно ЗК „О.Л.“. В тази връзка ищецът е предявил формуляр за предявяване на вземане чрез ЗК „О. — клон Б.“. Към момента вземането му не е удовлетворено.

Доказателствените искания на ищеца са за :приемане на писмени доказателства, за допускане и назначаване на съдебно- автотехническа експертиза, която да се изготви от вещо лице автоексперт, който въз основа на писмените доказателства да отговори на следните въпроси: 1. Какъв е механизмът на ПТП; 2. Какви са причините за настъпването му ; и 3. Какви са били възможностите на участниците да предотвратят настъпването на ПТП. Иска се експертизата да се назначи след събиране на всички писмени и гласни доказателствени средства с цел заключението на експертизата да бъде пълно,

ясно и обосновано с оглед правилно решаване на съдебния спор. Иска се събиране и на гласни доказателства - на един свидетел - при довеждане - за установяване на твърдените неимуществени вреди.

Иска се, на основание чл.192, ал.2 ГПК - да се изиска от Апелативен съд С. от по ВНОХД № 1332/2021г. - протокол за оглед на местопроизшествие и фотоалбума към него; постановление за повдигане на обвинение; обвинителен акт; постановената присъдата на първа инстанция; жалба или протест, с която е образувано въззивното производство и решение на въззивния съд, ако има постановено такова.

В срока по чл. 131 ГПК от ответната страна, чрез назначения по реда на ЗПП процесуален представител, е постъпил писмен отговор с вх.№ 3732/21.02.2023г. /л.104/, с който оспорва иска по основание и размер. Оспорва се извода за виновно поведение на ответника, което да е допринесло за вредоносния резултат, като се изтъква липсата на влязъл в сила съдебен акт, с който лицето да е признато за виновно за причиняване на процесното ПТП, както и липсват други доказателства, които да ангажират вината му. Прави се възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на починалото лице, в случай, че се приеме съпричастност на ответника към ПТП, както и се поддържа възражение за погасяване на вземането по давност, съгласно чл.111 ЗЗД.

Не се възражава по доказателствените искания на ищеца.

При допускане на поисканата от ищеца СТЕ се иска вещото лице да отговори и на въпроса - налице ли е съпричиняване за реализиране на ПТП от страна на починалото лице М. Д. и ако е налице такова - да се определи степента му.

Правна квалификация на предявения осъдителен иск с пр.основание чл. 45 ЗЗД вр. с чл.52 ЗЗД.

По делото са приети писмени доказателства. Допусната и назначена е съдебна – автотехническа експертиза и е прието заключение на вещо лице.

Анализът на събраните доказателства, преценени във връзка с фактическите доводи на страните, сочи на установено следното:

От удостоверение за наследници изх.№ 1278/29.11.2017г. /л.9/ се установява, че ищецът К. М. Д. е низходящ наследник по закон от първи ред /чл.5, ал.1 ЗН/ на лицето М.М.Д., починал на 22.06.2017г. /акт за смърт – л.8/.

От Констативен протокол за ПТП с пострадали лица /л.8/, издаден от служители при РУ П. се установява, че на 22.06.2017г. около 10,25 часа на ул. „Р.“ на изхода от гр. П. с посока с. П., мотоциклет марка „БМВ С****“, с рег. № Е **** КМ, управляван от М.М.Д.. извършва маневра изпреварване като се блъска в лек автомобил марка „Н.Т.“, с рег. № Е **** МА, управляван от ответника С. С. А., извършващ маневра завои на ляво при наличие на маркировка М1. В протокола е отразено, че има двама пострадали лица, които са починали, сред които е наследодателя на ищеца – М.М.Д...

Не е спорен по делото фактът, че М. Д. е починал в резултат на процесното ПТП, както и че към датата на ПТП лек автомобил марка „Н.Т.“, с рег. № Е **** МА е имал валидна застраховка ГО с дата на сключване 09.12.2016г. и начална дата на покритие от 09.12.2016г. , 11:15 часа до 08.12.2017г. – 23:59 при Застрахователна компания О. – клон Б..

С присъда № 900889/16.07.2021г., постановена по НОХД № 608/2018г. по описа на ОС Б. ответникът С. С. А. е признат за виновен в това, че на 22.06.2017 г., около 10.20 часа, в гр.П., в района на комплекс бензиностанция и автомивка „Ф.“, находяща се на ул. „Р.“, на изхода за с.П., като правоспособен водач, управлявайки лек автомобил марка и модел „Н.Т. 2“, с рег. № Е **** МА, собственост на С. С.ов А. от с.Д.К., общ.П., нарушил правилата за движение, установени в чл.16, ал.1, т.1 от ЗДВП, чл.37, ал.2 от

ЗДВП и чл.63, ал.2, т.1 от ППЗДВП, а именно: като водач на пътно превозно средство е нарушил забраната на пътно платно с двупосочно движение, да не навлиза и да се движи в насрещната лента за движение, освен при изпреварване и заобикаляне – чл.16, ал.1, т.1 от ЗДВП; като водач на нерелсово пътно превозно средство, завиващо наляво за навлизане в крайпътна територия – бензиностанция, не е спазил задължението да пропусне пътно превозно средство, движещо се по пътя, който той напуска – мотоциклет марка „БМВ С ****“ с рег. № Е **** К, собственост и управляван от М.М.Д.. от гр.П. – чл.37, ал.2 от ЗДВП; като водач на пътно превозно средство е нарушил забраната да пресича надлъжна пътна маркировка „М1“ – „единична непрекъсната линия“ – чл.63, ал.2, т.1 от ППЗДВП, в резултат на което е допуснал пътно транспортно произшествие и по непредпазливост причинил смъртта на движещият се в същата посока и в лявата лента за движение управляващ мотоциклета М.М.Д., ЕГН ***** и на возещия се на него Б.В.А. ВА., ЕГН ***** , и двамата от гр.П., поради което и на основание чл. 343, ал.3, пр.3, б.”б”, пр.1, във вр. чл.342, ал.1, пр.3 от НК, във вр. с чл.16, ал.1, т.1 от ЗДВП, чл.37, ал.2 от ЗДВП и чл.63, ал.2, т.1 от ППЗДВП, чл.36 и чл.54 от НК му е наложено наказание „лишаване от свобода“ за срок от 3 (три) години.

С присъдата и на основание чл. 66, ал. 1 от НК е отложено изтърпяването на така наложеното наказание "лишаване от свобода" за срок от 5(пет) години, считано от влизане в сила на присъдата, като ответната страна е лишен и от право да управлява МПС за срок от четири години, считано от влизане в сила на присъдата.

С решение № 180/16.07.2022г. по ВНОХД № 1332/2021г. на Апелативен съд С., НО, присъдата на първоинстанционния съд е потвърдена и влязла в сила на 05.10.2022г.

Според приетата и неоспорена от страните съдебна – автотехническа експертиза вещото лице потвърждава механизма на ПТП, описан в Констативния протокол за ПТП с пострадалия лица. Вещото лице, сочи, че на 22.06.2017г. ответникът е управлявал в светлата част на денонощието л.а. Н.Т. с рег. № Е **** МА по улица „Р.“ в посоката от центъра на град П. към изхода от града, към село П.. Зад автомобила са се движили колона от други автомобили, в края на която се е движил мотоциклет БМВ модел С 1000 РР с рег. № Е **** К, управляван от водача М. Д. и водач Б. А. . Около 10:25 часа, в района преди хода за бензиностанция „Ф. ММ“ ответникът предприема маневра завиване на ляво към входа за площадката пред бензиностанцията. Към този момент се е движел със скорост от около 32,7 км/ч, а автомобила се е намирал на разС.ието от мястото на удара от около 20,50 метра. Въпреки наличието на техническа възможност за виждане в посока назад в частност към мот.БМВ, ответникът е продължил да управлява в посока напред при наличието на маркировка тип М1 (единична бяла непрекъсната линия, разделяща лентите по средата на улицата) и взема решение за завиване наляво, чрез кормилната уредба. В момента, към който автомобила вече се е намирал на разС.ието от около 11,00 метра преди мястото на удар между двете МПС, предните гуми на автомобила са се отклонили и л.а. Н. е завил и се е насочил към насрещната лента. Със завиването на л.а. Н. ответникът е намалил скоростта , когато в този момент водачът на мотоциклета Д. е предприел маневра за изпреварване на колона от автомобили през насрещната лента, като едновременно с това отклонява наляво мотоциклета, който управлява към този момент със скорост от 115,2 км/ч.Вещото лице описва, че в момента когато л.а. Н. се намирал на разС.ие от около 1,30 метра от мястото на удара спирачките блокират за намаляване на скоростта с ефективно спиране и автомобила е започнал да намалява началната си скорост. При достигане на скоростта на лек авт. Н. до стойност от 29,1 км/ч и отклонен под 28 градуса спрямо началното му траектория, е бил ударен в обхвата на

предната лява врата от предната гума и джантата на мот. БМВ, движещ се със скорост от около 115,2 км/ч. Последвал е много силен удар между л.автомобил Н., управляван от ответника и мотоциклета, управляван от водача Д..

От техническа гледна точка причините за настъпването на ПТП са от субективен характер и са вследствие от действията на водачите съответно – от страна на ответника А. е предприета маневра за завой наляво при наличието на маркировка тип М1 (нерекъсната бяла, средна разделителна линия) между двете ленти, при което е навлязъл в „Опасната зона“ за спиране на мотоциклет БМВ. От страна на водача на мотоциклета Д. е предприето изпреварване на колона от автомобили през насрещната лента при наличието на маркировка тип М1 (средна, бяла непрекъсната линия) разделяща по средата между двете ленти, при управление на мотоциклета БМВ със скорост от около 115,2 км/ч, в район с нарочно поставен знак „В26“ за ограничение на скорост до 50 км/ч, на разС.ие от минимум 300,0 - 400,0 метра преди мястото на удара, който технически е бил ясно разпознаваем за водача и при наличие на техническа възможност да възприеме включен ляв пътепоказател на л.а. Н..

Според експертизата, техническите възможности за предотвратяване на ПТП от страна на двамата водачи, са били както следва: от страна на ответника – чрез спиране със своевременно задействане на спирачната уредба от разС.ието за виждане на водача от 20,50 метра и чрез предприемани на действие и преустановяване на предприета маневра за завой наляво при наличието на маркировка тип М1 (бяла, непрекъсната разделителна линия) между двете ленти и продължаване на управлението в лентата за движение към село П.. От страна на водача Д. – чрез спиране със своевременно задействане на спирачната уредба от разС.ието до удар за водача от 39,00 метра при управление със скорости под 50,0 км/ч и чрез намаляване на скоростта и/или спиране с максимално закъснение при наличие на техническа възможност водача за възприемане включен ляв мигач светещ отляво на купето и светещи стоп светлини на л.а. Н., когато мотоциклета се е намирал още на около минимум 77,40 метра, а по данни от около 90,0 метра преди мястото на удара при ПТП .

На основание чл.15, ал.6 вр. с чл.10 и сл. от Закона за закрила на детето е призована за участие по делото Дирекция „Социално подпомагане“ , отдел закрила на детето по настоящия по см. на §1, т.15 от ДР на ЗЗДетето адрес на малолетния ищец – гр.П.. От социалната служба по делото е изготвен и изпратен писмен доклад, приобщен към материалите по делото.

От социалния доклад се установява, че е проведен разговор с майката на малолетния ищец К. – С. Т.. Майката е заявила, че детето е било на няколко месеца, когато е станал инцидента с баща му, както и че детето е запознато със случилото се, но желае детето да бъде щадено и съхранено емоционално. По думите на майката детето е запознато с това какво се случва, „детето осъзнава и си го преживява“. До смъртта на бащата детето е било отглеждано в общо дом заедно от двамата си родители, след това майката е потърсила и намерила подкрепа в жилището на своите родители. Към датата на социалното проучване детето е навършило вече 7 години и 2 месеца, ученик е в училище в П., отглежда се изцяло от майката, която се подпомага от родителите ѝ и приятелския кръг на семейството.

Така установеното от фактическа страна, сочи на следните правни изводи:

С оглед на обстоятелствата, които се твърдят от ищеца и въз основа на които обосновава правния си интерес и поддържа искане за защита сочи на предявен осъдителен иск по основния деликтен състав – по чл.45, ал.1 ЗЗД вр. с чл.52 ЗЗД вр. с чл.86 ЗЗД.

Искът е процесуално допустим, налице е активна и пасивна процесуална легитимация, обоснован правен интерес от предявяването му.

По същество – за основателност на иска по основния състав на чл.45 ЗЗД в кумулативност ищецът следва да установи следните елементи от фактическия състав - деяние в една от двете форми – действие или бездействие, което да носи белега противоправност, от него да са причинени вреди /както имуществени, така и неимуществени/, които да са в пряка причинно-следствена връзка с противоправното деяние, което да е извършено виновно от дееца. Последният субективен елемент се презюмира /оборимата презумпция на чл. 45 ал. 2 от ЗЗД /. Вината може да бъде във вид на умисъл или на непредпазливост / самонадеяност или небрежност / причинителят на вредата трябва да е целял да увреди друго лице или, макар да не е имал за цел това, да е допускал че с действието си или бездействието си ще му причини вреда, мислил е че може да я предотврати, но въпреки това вредата е настъпила. Възможно е причинителят на вредата да не е предвиждал, че такава ще настъпи, но от обстоятелствата или по закон е бил длъжен да предвиди това и съответно да не извършва вредоносното действие или бездействие.

Като се имат предвид установените факти съдът намира, че предявеният иск е доказан по основание.

На основание чл.300 ГПК влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна за гражданския, който разглежда гражданските последици от деянието, относно това дали е извършено деянието, неговата противоправност и виновността на ответника. В случая са налице условията на чл. 45 от ЗЗД за ангажиране гражданската отговорност на ответника за причинените неимуществени вреди на ищеца. Ето защо по отношение на това дали е извършено деяние, неговата противоправност и относно вината на ответната страна гражданският съд е обвързан от постановеното от наказателния и тези елементи от фактическия състав на чл.45 ЗЗД следва да се считат за установени.

Между страните няма спор, че в именно в резултат на процесното ПТП като пряка и непосредствена последица е настъпила смъртта на лицето М. Д., който е наследодател на малолетния ищец К. Д..

Ищецът е материално легитимиран като низходящ от първи ред / син/ на починалия да претендира обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на негов близък - баща /така в Постановление №4 от 25.05.1961г. и ТР №1/2016г. на ОСНГТК на ВКС.

Обстоятелство, че въпреки дадената на ищеца възможност да ангажира свидетели, такива тази страна не е посочила и съдът не е събрал гласни доказателства не е основание искът да се отхвърли като неоснователен. Съгласно съдебната практика, в случаите, когато искът е установен по заявеното основание, но не е доказан по размер съдът няма основание да отхвърли иска, а следва да определи размера по своя преценка или да ползва вещо лице – аргумент чл.162 ГПК.

С Определение № 50127 от 25.04.2023 г. на ВКС по гр. д. № 2611/2022 г., I г. о., ГК, по правния въпрос - следва ли ищите да доказват във всеки конкретен случай болки и страдания в резултат на увреждане /смърт/ при осъществено ПТП, респективно следва ли връзката /фактът на взаимоотношения/ между ищите и починалия, вследствие настъпило ПТП, винаги да предполага увреждане, респективно неимуществени вреди, или същите е необходимо да бъдат доказани за всеки конкретен случай от ищите и по какъв начин се доказват вредите, е възприето, че вредата е елемент от фактическия състав на непозволеното увреждане и в тежест на увреждения е да докаже, че е възникнала, но в случай, че не е установен размерът ѝ, съдът разполага с възможността, да приложи чл. 162 ГПК, като го определи по своя

преценка /решение № 55 от 11.03.2013 г. по гр. дело № 1107/2012 г. на ВКС, трето г. о. /. Прието е също, че при непозволеното увреждане, съдът не винаги е строго ограничен от формалните доказателства за установяване на увреждане в рамките на обичайното при търсене на обезщетение за претърпени неимуществени вреди в обичайни ситуации. Само когато се търсят и съответно установяват увреждания над обичайното, съдът може да ги уважи при успешно проведено главно и пълно доказване на вредите и причинната връзка. Затова съдът може да присъди обезщетение за претърпени вреди в рамките на обичайното за такъв вид вреда и без да са налице други доказателства освен тези за установяване на основанието за възникване на отговорността – Решение № 227 от 15.04.2020 г. по гр. д. № 4674/2018 г. на ВКС, четвърто г. о., Решение № 427/16.06.2010г. по гр.д.№ 273/2009г., на ВКС, 3г.о, Решение № 457/25.06.2010г. по гр.д.№ 1506/2009г., на ВКС, 4г.о.и др/.

С оглед на изложеното следва, че при доказано извършено от ответната страна виновно противоправно поведение с призната и влязла в сила присъда на наказателен съд, в чиито фактически състав като елемент от съставомерността на повдигнатото обвинение е признат изрично и факта на причиняване по непредпазливост на смъртта на наследодателя на ищеца следва да се направи извод, че е установен и елемента на деликтния състав – вреда за ищеца.

За това, че малолетния К. Д. търпи неимуществени вреди от загубата на свой родител /баща/ в ранна детска възраст /когато е било една на около една година /, следва като извод при съобразяване на житейските и опитни правила /така Решение № 38/30.06.2022г. по гр.д.№ 383/2021г., ВКС, ТК, 1 т.о./.

Съгласно практиката по чл.52 ЗЗД неимуществените вреди се възмездяват по справедливост. Този критерий не е абстрактен, а подлежи на установяване, като доказателствата са необходими за установяване на конкретния размер на вземането за неимуществени вреди. Размерът се определя винаги с оглед особеностите на всеки конкретен случай и с оглед установени конкретни обективни обстоятелства и факти, като момент на настъпване на смъртта, възраст и обществено положение на пострадалия, степен на родствена близост между пострадалия и лицето, което претендира обезщетение, действително съдържание на съществуващите между пострадалия и претендиращия обезщетение житейски отношения, икономическата конюнктура в страната към момента на увреждането, вида на вредите, тяхната продължителност, прогноза за тяхното отражение върху ищеца за в бъдеще и мн.други конкретни обстоятелства. С оглед цитираната съдебна практика и особеностите на конкретния случай следва да се чете, че ищецът не е установил претърпяването на вреди над обичайните такива от загубата на своя близък роднина – баща. Фактът обаче, че не са установени конкретно съществуващите приживе отношения между пострадалия и неговото дете не е достатъчно за отхвърляне на иска, доколкото същият е установен по основание. Отделно от това, индиции за това, че малолетно дете е запознато със случилото се и „детето осъзнава и си изживява“ , се съдържат в социалния доклад, изготвен по делото. Загубата на бащата неминуемо дава отражение върху съзнанието на детето и това неизбежно е свързано с отразяване и в процеса на израстването му. Невъзможността за общуване и липсата на подкрепа от този родител, което детето е преработило като осъзнаване и разбиране на случилото се са взе вреди, доказани в обичайния и присъщия за този вид вреди.

Ето защо на детето следва да се определи обезщетение за неимуществени вреди в резултат на загубата на неговия баща в ПТП на 22.06.2017г. , които като обичайни такива и съобразно икономическата обстановка към датата на деликта –м.06.2017г. или в случая обичайните такива следва да се определят на 150 000 лв.

При определяне на конкретно дължимия размер обезщетение от значение е произнасянето и по възражението на ответната страна за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия /чл.52, ал.2 ЗЗД/. Страната, която поддържа това възражение носи и тежестта да го докаже и което има отношение към намаляване на размера на дължимото от деликвента обезщетение.

С Тълкувателно решение № 1 от 1.08.2022 г. на ВКС по т. д. № 1/2021 г., ОСГТК постанови, че при прилагане разпоредбата на чл. 51, ал. 2 от ЗЗД преценката на съда за размера на справедливото обезщетение за неимуществени вреди от деликт не е ограничена от заявения размер, а съдът може да присъди и сума, над този размер. В мотивите на това ТР изрично е постановено, че приносът на увредения като обективен елемент от съпричиняването може да се изрази в действие или бездействие. Не е необходимо пострадалият да извършва непозволено увреждане, но съпричинява вредата тогава, когато е създал реална възможност за настъпването ѝ или е превърнал създадената от деликвента реална опасност в действителност. Пострадалият допринася за настъпване на вредата и в хипотезата, разгледана в т. 7 от Тълкувателно решение № 1/2014 г. по тълкувателно дело № 1/2014 г. ОСТК на ВКС, „когато не е допринесъл за настъпване на събитието, но с поведението си е спомогнал за собственото си увреждане, респ. за увеличаване размера на вредата”. И при установяване на съпричиняване съдът няма право на свободна преценка дали да намали или не обезщетението.

С оглед на тези постановки и съобразяването им с установените факти по делото, съдът намира, че в случая е налице съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия. В техническата експертиза вещото лице сочи, че и двамата водачи са нарушили ЗДвП, като са предприели забранени, с оглед на установената и съществуваща на място пътна маркировка с непрекъсната линия тип М1, забраняваща и на двамата участника в движението да преминават тази линия и да навлизат в насрещната лента за движение или да я пресичат. Според вещото лице от техническа гледна точка причините за настъпване на ПТП са от субективен характер - ответника А. е предприела маневра за завой наляво при наличието на маркировка тип М1 (непрекъсната бяла, средна разделителна линия) между двете ленти, при което е навлязъл в „Опасната зона“ за спиране на мотоциклет БМВ, а водача на мотоциклета Д. е предприел изпреварване на колона от автомобили през същата насрещната лента при наличието на маркировка тип М1, разделяща по средата между двете ленти и със скорост от около 115,2 км/ч, в район с нарочно поставен знак „В26“ за ограничение на скорост до 50 км/ч. Пак според експертизата и за двамата водачи е имало техническа възможност за предотвратяване на ПТП. От ответника чрез - чрез своевременно спиране и чрез преустановяване на неправилната и забранителна маневра наляво в този участък от пътя, а от страна на пострадалия – чрез предприето своевременно спиране и управление при съобразяване на ограничението на скоростта в тази част на пътя от 50 км/ч., при техническа възможност за възприемане на включен ляв мигач на автомобила на ответника. Следователно, с управление на мотоциклета на място, със забранителни линии и със скорост над разрешената за съответното място пострадалия е допринесъл за вредоносния резултат, в насока увеличаване на размера на вредата. Без значение е дали управлението на мотоциклета от пострадалия в случая представлява и административно нарушение на правила по ЗДвП, а обективния извод, че в случая, ако самият водач не бе предприел маневра – изпреварване отляво на колоната автомобили и то в участък, в който има изрична забраняваща такава маневра маркировка и със скорост – почти двойно над разрешената, не би се стигнало до вредоносния резултат или поне до конкретния вид и обем на причинената вреда.

По материалноправния въпрос, отнасящ се до приложението на разпоредбите на чл.51, ал.2 ЗЗД и на ЗДвП, доказване на съпричиняването на вредата и определяне на съотношението на приноса на пострадалия и делинквента, ВКС е постановил съдебна практика/ по чл.290 ГПК - решение № 97 от 06.07.2009г. по т.д. № 745/2008г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 33 от 04.04.2012г. по т.д. № 172/2011г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 96 от 15.10.2012г. по т.д. № 936/2011г. на ВКС, ТК, I т.о., решение № 39 от 16.07.2010г. по т.д. № 551/2009г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 43 от 15.04.2009г. по т.д. № 648/2008г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 159 от 24.11.2010г. по т.д. № 1117/2009г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 52 от 08.05.2008г. по т.д. № 1498/2013г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 118 от 27.06.2014г. по т.д. № 3871/2013г. на ВКС, ТК, I т.е., според които е прието, че при определяне на наличието и степента на съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалото лице е от значение доказването на причинна връзка между поведението на пострадалия и настъпването на увреждането, като съдът следва да прецени доколко действията на пострадалия са допринесли за резултата и въз основа на това да определи обективния му принос.

При определяне степента на съпричиняването подлежи на съпоставка тежестта на нарушението на делинквента и това на увреждения, за да бъде установен действителният обем, в който всеки един от тях е допринесъл за настъпването на пътното произшествие. Съдът следва да отчете и това, че съгласно чл.20 ЗДвП отговорността на водачите на МПС за осигуряване безопасност на движението е значително по-голяма, включително и чрез вмененото им задължение за избиране на такава скорост за движение, че да може да спрат пред всяко препятствие, което са могли и са били длъжни да предвидят. /така Решение № 150/18.12.2017г., по гр.д.№ 1834/2016г., ВКС, ТК, 2 отдел./.

С оглед на установения механизъм на ПТП и конкретното поведение на всеки един от участниците в него и предвид установената практика по въпроса за съотношението на приноса на участниците в процесното ПТП и предвид разпоредбата на чл.20 ЗДвП, установяваща по- голяма отговорност на водачите на МПС за осигуряване на безопасност на движението, настоящият съдебен състав намира, че водачът на лекия автомобил Н. е допринесъл в по-голяма степен за настъпване на увреждането. По изложените съображения приносът на пострадалия за настъпването му следва да бъде определен на 1/4. С така установеното съпричиняване определеното обичайно дължими за такъв вид вреди обезщетение от 150 000,00 лв. следва да се намали и присъди в размер на 112 500,00 лв.

Горното вземане е дължимо ведно със законната лихва, считано от датата на която е поискано, а именно от подаване на иска - 21.06.2022г. до изплащането.

Възражението на ответната страна за погасяване на вземането по давност /чл.120 вр. с чл.110 ЗЗД/ е неоснователно. Вземането се погасява с общата петгодишна давност – чл.110 ЗЗД. Началото на срока тече от датата на деликта – 22.06.2017г. и съответно изтича на 22.06.2022г. Исковата молба е подадена по пощата с пощенско клеймо на изпращане - на 21.06.2022г., т.е. един ден преди изтичане на срока за погасяване на вземането по давност.

По разноските и дължимите държавни такси:

С оглед уважения размер ответната страна дължи държавна такса върху уважения размер от иска от 4 800 лв., както и на основание чл.11от ТДТСГПК и пет лева за служебно издаване на изпълнителен лист за събиране на тази сума.

Ищецът не е поискал присъждане на разноски. Чрез законния си представител е упълномощил адвокат с права да преупълномощава. И в двете

пълномощни – л.4 и 5 от делото, липсва изрично уговорен размер на адв.възнаграждение и доказателства за заплащане на такова на пълномощниците от ищеца, както и в двете пълномощни липсва изрично отразяване на условията, при които е учредено процесуалното представителство и дали същото е при условията и някоя от хипотезите на чл.38 от ЗА. Съгласно съд.практика при липса на такова отбелязване и липса на доказателства за реално уговорени и направени от ищеца разноски, такива не се дължат на страната, независимо от изхода на спора.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА С. С. А., ЕГН *****, с адрес : с. Д.К., общ. П., обл. Б. и адрес: гр. П., ул. „А.В.“, № 3 да заплати на К. М. Д., ЕГН *****, с адрес: гр. П., ул. „П.“, № 25, вх. Б, ет.3, Обл. Б., действащ чрез законния си представител С. А. Т., ЕГН *****, с адрес : с. К., ул. „Я.С.“, № 3, Обл. Б. , чрез пълномощник адв. Х. А. З., със съдебен адрес : гр. С., ул. „И.Д.“, № 7, ет. 2, ап. 5 сумата от 112 500,00 /сто и дванадесет хиляди и петстотин/ лева, представляващи обезщетение за претърпени неимуществени вреди от смъртта на баща му М.М.Д., в резултат на ПТП на 22.06.2017г., изразяващи се в претърпени емоционални, душевни страдания и неудобства, ведно със законната лихва за забава, считано от подаване на иска – 21.06.2022г. до изплащането, като ОТХВЪРЛЯ иска над уважения размер до поискания от 200 000 лв., като НЕОСНОВАТЕЛЕН.

ОСЪЖДА С. С. А., ЕГН *****, с адрес : с. Д.К., общ. П., обл. Б. и адрес: гр. П., ул. „А.В.“, № 3 да заплати по сметка на ОС Б. сумата от 4500 /четири хиляди и петстотин/ лева дължима държавна такса, върху уважения размер от иска, както и пет лева за служебно издаване на изпълнителен лист за събиране на горната сума.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Апелативен съд – С. в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Окръжен съд – Б.: _____